

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

A magyar költségvetés két legnagyobb társadalombiztosítási alfejezete:

nyugdíj-, és egészségbiztosítás

2014. április 14, BCE MSC

dr. Lukács Marianna

c. egyetemi docens, Budapesti Corvinus Egyetem

az előadás letölthető:
[www.patikapenztar.hu/
maganszemelyeknek/
Budapesti Corvinus Egyetem](http://www.patikapenztar.hu/maganszemelyeknek/)

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

Content on this page requires a newer version of Adobe Flash Player.

Patika Egészségpénztár

Egyenleglekérdezés Online ügyintézés Szolgáltató kereső Kedvezmények GYIK Keresés

Magánszemélyeknek Szolgáltatóknak Munk Magánszemélyeknek Dokumentumok

**Patikapénztár tájékoztatás (2014. 02. 01.)
„egyenlegközlő a 2013. évről” tévesen nyomtatványán**

Akciós patikakártya!

Híreink

Patikapénztár: megtalálta az igazit!
Csatlakozzon most! Márciusig még jobban megéri Patikára váltani! Te és családja egészségügyi kiadásait, vagy ha vállalkozást vezet, bizalmasi díjait, magánorvos díjait, a munkaadójától megkapott egészségügyi költségek 50%-át, azaz mintegy 125 ezer kártyabirtokost számláló Patikapénztárba március végéig extra kedvezményekkel léphet be. **Magánszemélyeknek** a Patikapénztárba március végéig extra kedvezményekkel léphet be. **Magánszemélyeknek** a Patikapénztárba március végéig extra kedvezményekkel léphet be.

Patikakártyás adóingozshabályok 2014

Szolgáltatások

Számoljon velünk! Miért érdemes?

Hogyan lehetek pénztártag?

Ingyenes szűrés

Prevenációs Patikák

Ajánlott szolgáltatók

Forum

Generáció

Add a szíved

Budapesti Corvinus Egyetem

Konferenciák

napok
nényét!
Kapcsolat
Sajtószoba

emedia.hu e-mail címen
telefonosra

Az előadáson választ kapunk arra, hogy...

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- Milyen nyugdíj-, és egészségbiztosítási rendszerek léteznek általában és mik a legfontosabb jellemzőik?
- Magyarországon milyen nyugdíj-, és egészségfinanszírozási intézmények működnek és azoknak mik a legfontosabb jellemzői? Mik a problémáik?
 - Egy igazi magyar esettanulmány: magánnyugdíjpénztárak - mik a tények és az igazi tanulságok?
- A fentiek ismeretében Magyarország részére mik a valódi nyugdíj-, és egészségbiztosítási alternatívák?

A szociális állam

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- Rászorultság: a szociális segélyek
- Kötelező nyugdíj- és egészségbiztosítás
 - Társadalombiztosítás
 - Csak nyugdíj esetében: magánnyugdíjpénztárak
- Önkéntes biztosítási formák (öngondoskodás)

Nyugdíjbiztosítás

- önkéntes nyugdíjpénztár
- NYESZ
- foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltató
- Üzleti nyugdíjbiztosítás

Egészségbiztosítás

- Önkéntes egészségpénztár
- Üzleti betegség-biztosítás

Már 20 éve hatályos a 60/1991. (X.29.) országgyűlési határozat

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

Az állampolgárok nyugdíjának, egészségi és baleseti ellátásának, valamint szociális ellátásának optimális esetben öt forrással kell rendelkeznie:

1. a kötelező és általános **társadalombiztosítás**,
2. az állami-önkormányzati **szociális ellátás**,
3. a **privát** (magán és non-profit) biztosítók által kínált magánbiztosítások,
4. az önszerveződő, önsegítő intézmények - **alapítványok**, egyesületek, klubok,
5. az **önkéntes** kölcsönös kiegészítő **pénztár**.

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNTÁR
...az Igazi

Nyugdíjbiztosítás

A nyugdíjrendszerek típusai a járadékok finanszírozásának módja szerint

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

1. **Pay as you go (PAYG, felosztó-kirovó) nyugdíj:** a munkavállalók mindenkori járulékfizetéséből finanszírozzák a mindenkori nyugdíjakat (generációk közötti kockázatmegosztás)

2. **Tőkefedezeti nyugdíj:** az egyén / csoport saját befizetései és hozamai finanszírozzák a járadékot
 - a. **a befizetéssel meghatározott (defined contribution, DC) tőkefedezeti nyugdíj**
 - b. **a kifizetéssel (defined benefit DB) meghatározott tőkefedezeti nyugdíj**

A PAYG (pay as you go vagy felosztó-kirovó) alapú nyugdíj jellemzői

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- A mindenkori befizetések (járulékok) teremtik meg a mindenkori kifizetések (járadékok) alapját
- A felosztó-kirovó rendszer legfontosabb előnye a szolidaritás, vagyis az, hogy a PAYG jövedelemtranszfert hajt végre egyrészt az idősebb generáció, másrészt az alacsonyabb jövedelműek részére
- Ideális esetben a felosztó-kirovó nyugdíjrendszer egyensúlyban van, vagyis a kiszabott járulékok igazságosak, a gazdaság teljesítőképességéhez jól igazodnak és a kifizetett járadékokkal elégedettek a nyugdíjasok; ez az ideálállapot a valóságban ritkán fordul elő

A nyugdíjrendszerek típusai a rendszerbe való befizetésre vonatkozó kényszer jellege szerint

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- **Kötelező rendszer:** a fizetési kötelezettség az állami nyugdíjrendszerre jellemző (általában jövedelemalapú, a munkaadót, munkavállalót terhelő fizetési kötelezettség, de előfordul a tőkejövedelmek kötelező járulékkal való terhelése)
- **Önkéntes rendszer:** az állami nyugdíj kiegészítésére (vagy annak hiánya esetén annak pótlására) hivatott öngondoskodó rendszerekre jellemző.

Miért fontos a nyugdíjrendszer két csoportosító ismérve?

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

A két ismérv:

- a járadék finanszírozásának módja és
- a befizetésre vonatkozó kényszer

két olyan ismérv, ami által egy kétdimenziós táblázatba csoportosítva a világon gyakorlatilag minden intézményesített nyugdíjrendszer leírható

A nyugdíjbiztosítás három pillére Magyarországon

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- **Társadalombiztosítás:** törvényben meghatározott, minden állampolgárra kiterjedő fizetési és ellátási kötelezettséggel rendelkező, a résztvevők szolidaritásán alapuló nyugdíjbiztosítás
- **Magánnyugdíjpénztár:** az 1997. évi LXXXII. törvény alapján működő nyugdíjpénztárak működését értjük
- **Önkéntes biztosítási és megtakarítási formák**
 - **Önkéntes nyugdíjpénztár:** az 1993. évi XCVI. törvény alapján működő önkéntes nyugdíjpénztárak
 - **NYESZ** (nyugdíj-előtakarékossági számla): 2005. évi CLVI. törvény a nyugdíj-előtakarékossági számlákról
 - **Üzleti nyugdíjbiztosítások** (2003. évi LX. Törvény a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről)
 - **Foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltató** (2007. évi CXVII. törvény)

A magyar állami nyugdíjrendszerre vonatkozó különös szabályok

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- **Társadalombiztosítás:** törvényben meghatározott, minden állampolgárra kiterjedő fizetési és ellátási kötelezettséggel, a résztvevők szolidaritásán alapuló nyugdíjbiztosítás
 - az ellátási kötelezettség vonatkozik a magánnyugdíjpénztári tagsággal rendelkező állampolgárokra is
- **Magánnyugdíjpénztár:** a magánnyugdíjpénztári tagsággal rendelkező állampolgárok nyugdíjszolgáltatását szervező, az 1997. évi LXXXII. törvény alapján működő nyugdíjpénztárak működését értjük

Mi mire való?

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

Az összehasonlítás szempontja	Társadalom-biztosítás	Magánnyugdíjpénztár	Önkéntes nyugdíjpénztár
Az intézmény célja	<ul style="list-style-type: none">▪ egyéni kockázatok társadalmi kezelése▪ nonprofit működés▪ pénzügyi egyensúly	<ul style="list-style-type: none">• egyéni kockázat egyéni kezelése befizetési kötelezettség mellett	<ul style="list-style-type: none">• a mindenkori TB kiegészítése• egyéni kockázat egyéni kezelése• non-profit működés
Az intézmény biztosítási alapelve	<ul style="list-style-type: none">▪ társadalmi ekvivalencia	<ul style="list-style-type: none">• egyéni ekvivalencia	<ul style="list-style-type: none">• egyéni ekvivalencia
A biztosítás természete	<ul style="list-style-type: none">• biztosított kényszer	<ul style="list-style-type: none">• tagsági jogviszony	<ul style="list-style-type: none">• tagsági jogviszony
A biztosításban való részvétel	<ul style="list-style-type: none">• kötelező	<ul style="list-style-type: none">• Kötelező	<ul style="list-style-type: none">• önkéntes

Mi mire való?

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

Az összehasonlítás szempontja	Társadalombiztosítás	Magánnyugdíjpénztár	Önkéntes nyugdíjpénztár
Az alkalmazott biztosítási technika	<ul style="list-style-type: none">• felosztó-kirovó	<ul style="list-style-type: none">• egyéni befizetéssel meghatározott tőkefedezeti egyéni számlás rendszer	<ul style="list-style-type: none">• az egyéni és munkáltatói befizetésekre alapuló egyéni számlás rendszer
Az intézmény bevételei	<ul style="list-style-type: none">• járulékok állami garanciával• az esetleges hiány (deficit) állami pótlása	<ul style="list-style-type: none">• a pénztári tagdíjak és azok hozama	<ul style="list-style-type: none">• pénztári tagdíjak és azok hozama
Az intézménybe fizetendő díj kiszámítási elve	<ul style="list-style-type: none">• a mindenkori nyugdíjvárományokkal meghatározott	<ul style="list-style-type: none">• fizetési kötelezettséggel meghatározott	<ul style="list-style-type: none">• megtakarítási hajlandósággal meghatározott

Mi mire való?

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

Az összehasonlítás szempontja	Társadalombiztosítás	Magánnyugdíjpénztár	Önkéntes nyugdíjpénztár
Az intézmény által finanszírozott szolgáltatások köre	<ul style="list-style-type: none">• élethosszig járó járadék	<ul style="list-style-type: none">• élethosszig járó járadék	<ul style="list-style-type: none">• a pénztár alapszabályában meghatározott szolgáltatások (egyösszegű kifizetés, járadék vagy ezek kombinációja)
A szolgáltatások fedezete	<ul style="list-style-type: none">• a járulékfizetők befizetései	<ul style="list-style-type: none">• befizetett tőke és annak hozama	<ul style="list-style-type: none">• befizetett tőke és annak hozama
Éves indexálás	<ul style="list-style-type: none">• svájci (50% infláció, 50% reálbérnövekedés)	<ul style="list-style-type: none">• a pénztár szabályzataiban meghatározott	<ul style="list-style-type: none">• a pénztár szabályzataiban meghatározott

Állami nyugdíjrendszer: mértékadó mutatószámok 2012

(www.onyf.hu – ez az utolsó adat!)

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- **Konszolidált bevétel*:** 2 766 milliárd forint
- **Konszolidált kiadás*:** 2 836 milliárd (ebből 2 824 milliárd a nyugdíj szolgáltatás, 12 milliárd a működési költség)
- **Az alap hiánya 2012-ben:** 70 milliárd, ami a magyar GDP 0,25%-ának felel meg
- **Járadékban részesülők száma**:** 2,9 millió fő, melyből
 - 2,1 millió fő az öregségi nyugdíj
 - 0,8 rokkantnyugdíj vagy egyéb járadék

Forrás: *ONYF 2012. évi költségvetési összefoglaló,

**ONYF Statisztikai Zsebkönyv, 2012

Fenntarthatlan első pillér: folyamatos hiány, csökkenő bevételek, növekvő jogosultság

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- A PAYG állami pillér pénzügyileg fenntarthatatlan, mert
 - Folyamatosan csökkennek a bevételei (pl. 2012/2011 közel 300 milliárd csökkenés)
 - Az évi 300 milliárd forintot kitevő magánnyugdíjpénztári bevételek az első pillérbe történő átirányítása ellenére (2011 január óta) folyamatos hiányt termel (évente kb. a GDP 1%-a, a bevételek 2,5%-a)
 - A 2010. évvégén kb. 2 700 milliárd forintot kitevő magánnyugdíjpénztári befizetések utáni jogosultság még nem történt jóváírásra (ez az alap egyéves kiadásának felel meg)
- Jelentős a járulék-elkerülés
- A tömeges nyugdíjba vonulás korhatár alatti (2-3 év)
- Nagyon magas a rokkantak aránya
- Európai viszonylatban magas a helyettesítési ráta (a nyugdíj nettó keresethez viszonyított aránya) és alacsony a nyugdíjkorhatár
- a magyar gazdaság lehetőségeihez képest alulteljesít

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

Magánnyugdíjpénztárok: az alapítástól (1996) az átalakításig (2010)

1997: a magánnyugdíjpénztárak bevezetésének eszközszerrendszere

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- MSZP-SZDSZ kétharmad döntése és a Fidesz élénk tiltakozása mellett
- A pénzügyi szektor szolgáltatson és ne irányítson – ezért a második pillér jogi formája pénztár (mutual fund) lett (előzmény: az önkéntes nyugdíjpénztárak 1993. évi indulása jó start volt, erre lehetett építeni)
- Önkéntesség: minden 45 év alatti járulékfizető szabadon eldönthette, hogy belép-e a magánnyugdíjpénztárba; a pályakezdők részére a belépés kötelező volt
- A második pillérbe kerülő járulék mértéke fokozatos növeléssel: 6-7-8% - erő a számottevő vagyonban
- Magánnyugdíjpénztár: alapítás szolvencia nélkül, magánszemélyek vagy önkéntes nyugdíjpénztár által

1997: már az induláskor elvarratlan kérdések

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- **Járulék-nyilvántartás:** a vagyona (a járadékszolgáltatás alapja) vonatkozó eltérő kimutatás esetén kinek van igaza? – az ONYF lett volna alkalmas, de ellenérdekelt volt a magánnyugdíjpénztárak térnyerésében – ezért a KSH-hoz került a központi járulék-nyilvántartás
- **A járadék szabályozatlansága:** a makromodellek kiindulópontja az volt, hogy a valamikori nyugdíj aránya a két állami pillérből $\frac{2}{3}$ pay as you go – $\frac{1}{3}$ magánnyugdíjpénztár lesz; ezzel szemben a magánnyugdíjpénztár befizetéssel meghatározott konstrukció, vagyis nem adhat garantált járadékot

Indulás: a magánnyugdíjpénztárak piacra lépése valódi siker

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- A törvény kihirdetését követő alig féléven belül egymillió munkavállaló lépett be valamelyik magánnyugdíjpénztárba

DE

- Ezek a pénztárak döntő részben banki-biztosítói háttérhez kötődtek
- A Fidesz 1998. évi hatalomra kerülésekor a pénztárba fizetendő járulékot befagyasztotta 6%-on (a nyugdíjhoz aránylag közelebb állók részére ez jelentős nyugdíj-váromány csökkenést okozott

Magánnyugdíjpénztári problémák (2000-2010)

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

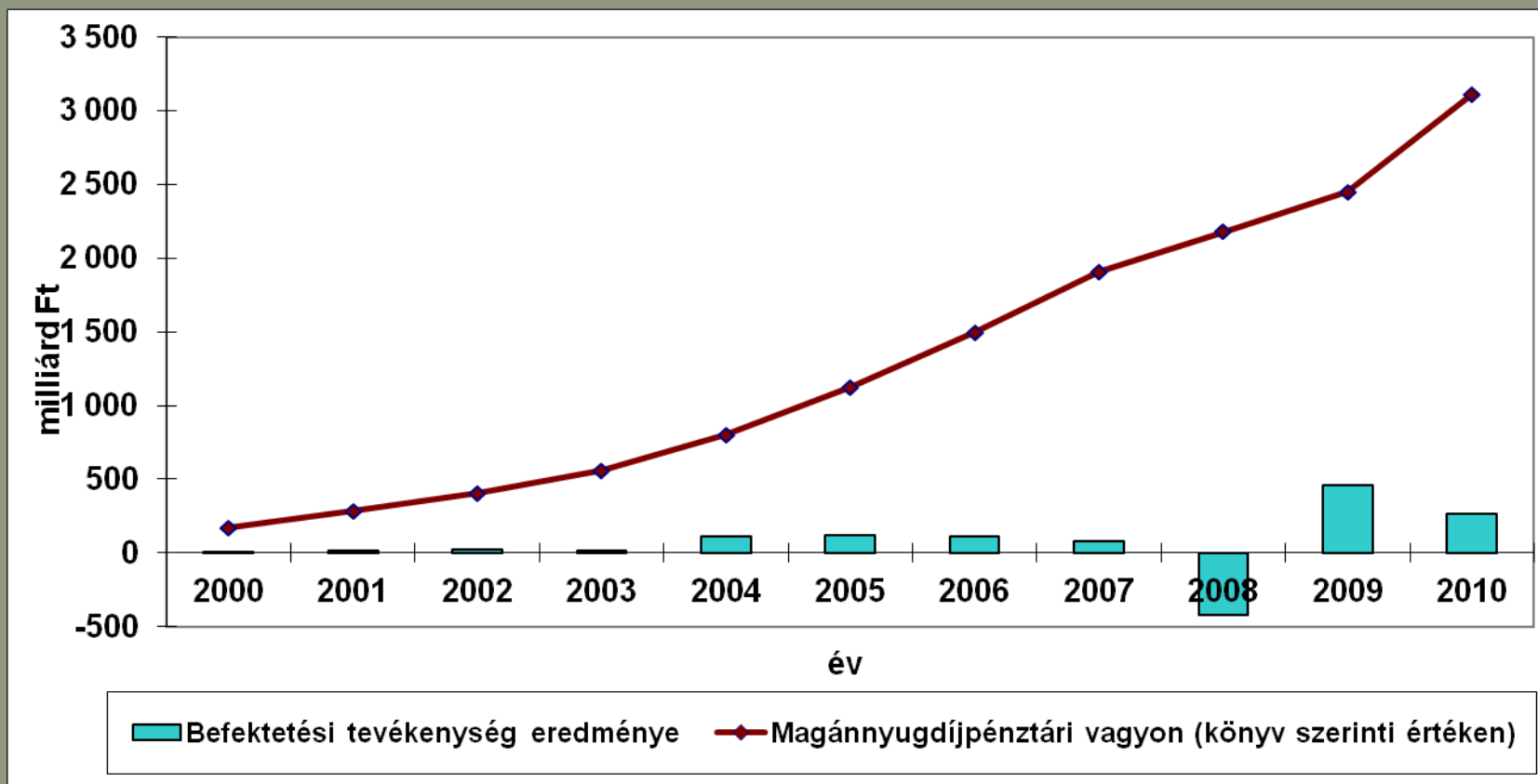
- A szektor oligopol helyzetű: a hat vezető kassza a tagság 87%-át, a vagyon 84%-át uralta
- A magyar magánnyugdíjpénztár díjterhelése (a tagdíjból levont díjak és a vagyonkezelés költsége) a régióban a legmagasabb
- Probléma a járulékbemterheléssel: a feladat az APEH-hez (NAV) került, de a működési költségek nem csökkentek
- Részvényportfólióra való áttérés rossz időzítéssel (2008)
- Gyenge hozamok

A magánnyugdíjpénztári szektor hozamteljesítménye 2000-2010

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

2009 őszén: a pénzügyi szektor sikertelen kísérlete a magánnyugdíjpénztárak átalakítására

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- **Apropó: járadékszabályozás (2008: jelzálogpiaci válság, vagyonvesztés); állítás: a járadékszolgáltatás feltétele szolvencia legyen (ekkor már közel 3 ezer milliárd forint vagyonnal rendelkeztek a magánnyugdíjpénztárak)**
- **A pénzügyi szektor célja: kontroll nélküli nyereség a járadékszolgáltatásban**
- **Eszköz: a magánnyugdíjpénztárak kötelező jogutód nélküli elszámolását követően önálló magán nyugdíjbiztosítók létrehozása**
- **Sólyom László köztársasági elnök alkotmányossági kontrollra küldi a törvényt, aminek az eredményét a Parlament már nem kapja meg (választások)**

2010: a magánnyugdíjpénztári pillér megszüntetésének körülményei

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- 2010. december: szabad pénztárválasztás
 - aki marad a második pillérben, elveszíti az első pillérből a nyugdíjjogosultságát
 - 2011-ben a magánnyugdíjpénztári befizetések az első pillérbe kerülnek (12 havi járulék-kiesés)
 - 2012. januárjától az eredeti töredékére csökkentett működési költség és vagyonkezelési díj
- Az eredmény (2011. elején): 100 ezer maradó pénztártag, 218 milliárd forint vagyon
- Ez azt jelenti, hogy az egy főre jutó vagyon 2,18 millió forint, vagyis nem csak a magas megtakarítással rendelkezők maradtak a magánnyugdíjpénztárakban

2011: újabb szigorítások

2012: újabb szűkülés

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- 2011. december: újabb szabályok
 - Határozatlan időre az állami pillérbe kerülnek a pénztártagok befizetései (nincs működési célú bevétele a kasszáknak)
- Következmény (2012):
 - 2012 végén 69 112 tag
 - A vagyon piaci értéke 2012 végén 192 milliárd
 - OTP: kiszáll a magánnyugdíjpénztári piacról
 - Allianz: Szövetség néven a maradók részére alternatíva
- 2013 III. n. év:
 - 64 ezer magánnyugdíjpénztár tag
 - A vagyon piaci értéke: 193 milliárd forint

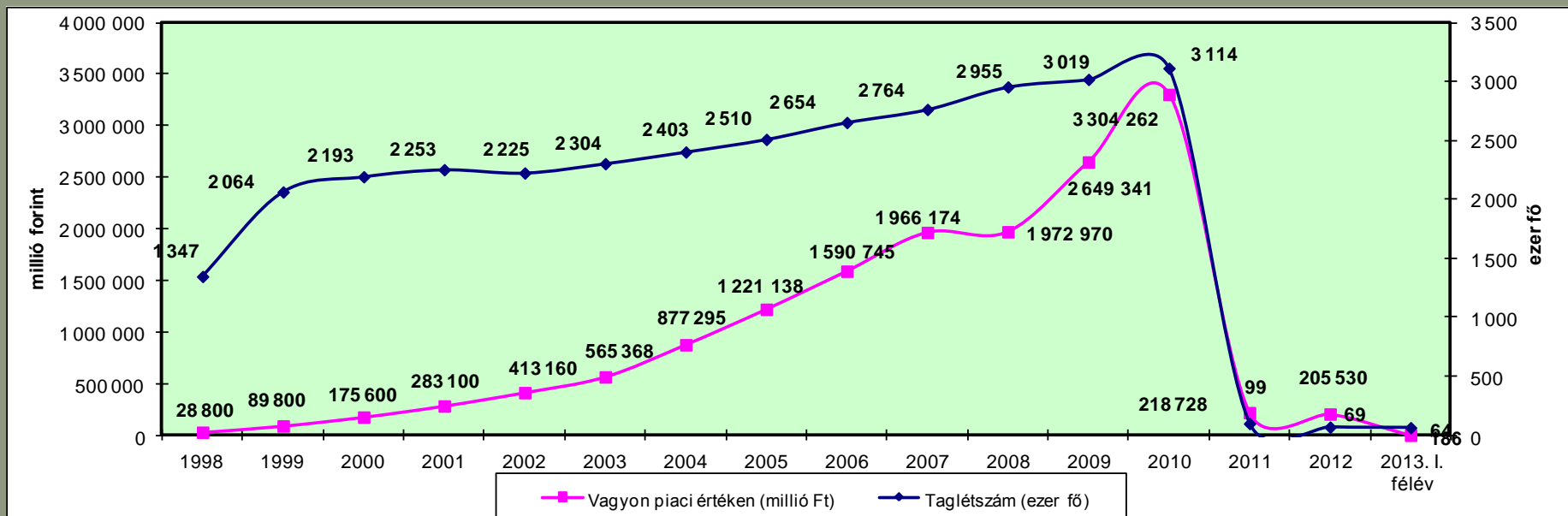

Magánnyugdíjpénztárak: a legfontosabb mutatószámok 1998 - 2013. I. félév (pszaf.hu)

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- 2010-ben több mint 3 millió tag, 2013. I. félévben 63 755 tag
- A vagyon piaci értéke 2010. december 31-én: 3 304 milliárd, 2012-ben 194 milliárd, 2013. I. félév: 186 milliárd
- A szektor havi bevétele: 2010-ben 25-30 milliárd volt, jelenleg az állami pillérbe kerülnek a befizetések

Tanulságok

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- **Konszenzus nélkül nincs hosszú távú, kiszámítható szabályozás (az akkor ellenzékben levő Fidesz teljes meggyőződéssel a törvény ellen)**
- **A második pillérbe kevesebb járulék került (eredeti terv: 6-7-8%) évenkénti emeléssel – csökkentett nyugdíjváromány**
- **A magánnyugdíjpénztárak folyamatos állampapír-vásárlása kényelmessé tette az államot (2010: 1 571 milliárd forint értékű állampapír a portfólióban; ez az akkori államadósság 7,2%-a volt)**
- **Az első pillér reformja elmaradt, sőt: az első pillér politikai hozama többszöröse a tőkefedezeti pillér nettó hozamainak**

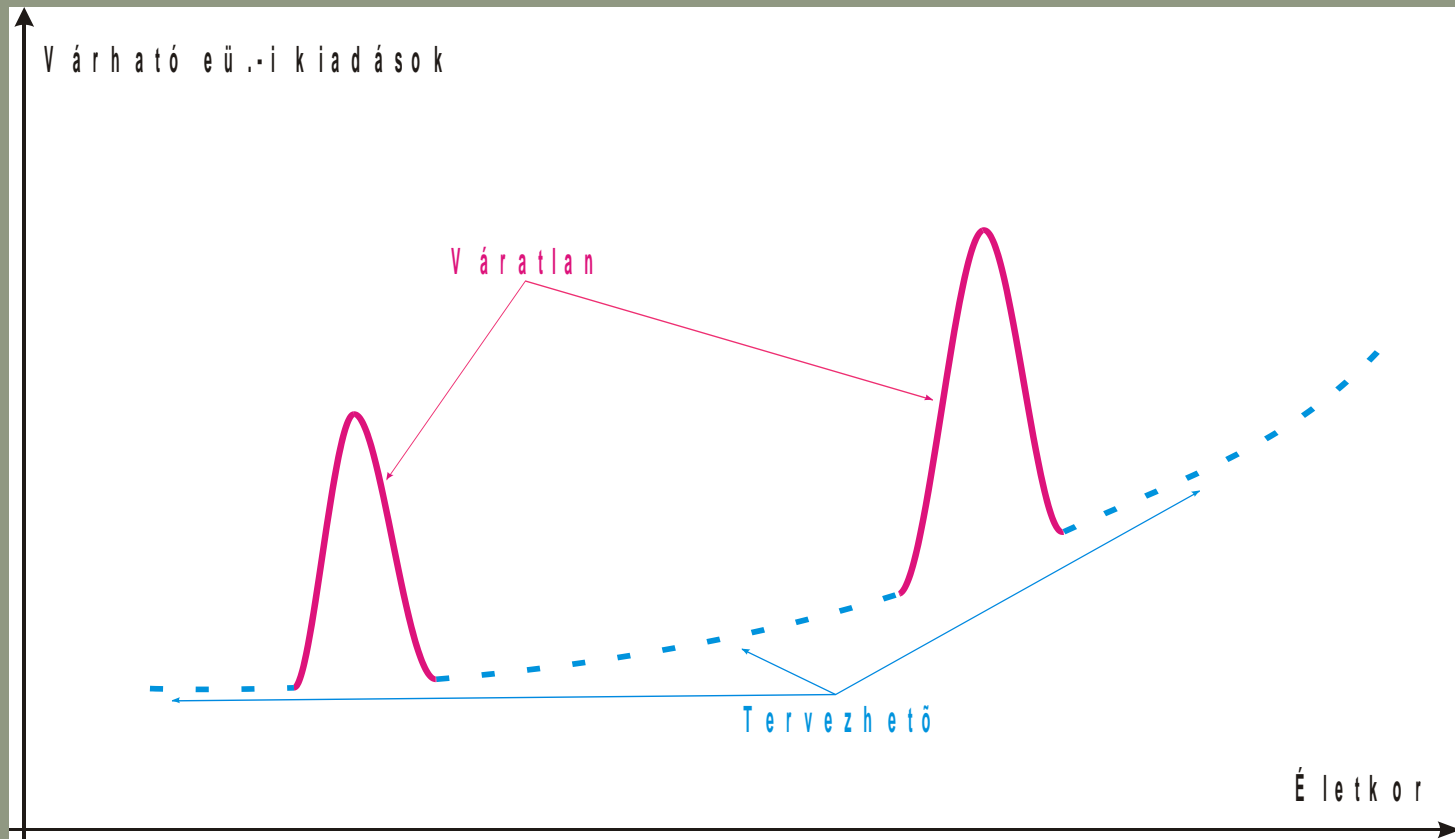
PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

Egészségbiztosítás

Az egészségügyi kiadások alakulása az életkor előre haladtával

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

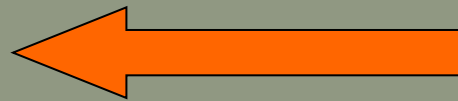
A természetbeni szolgáltatás elve

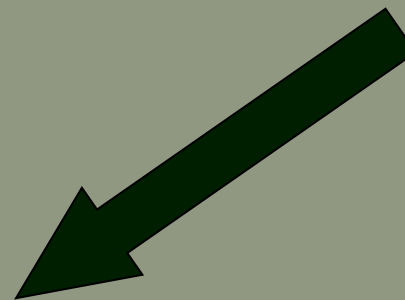
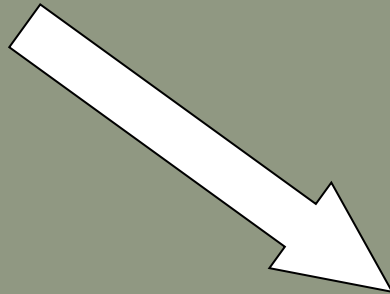
PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

1. A biztosított által az egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézménynél igénybevett szolgáltatás költségeit vagy annak részét a biztosító az egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmény részére az azzal kötött szerződés alapján megtéríti.

Az egészségügyi
szolgáltatást nyújtó
intézmény

Biztosított

Biztosító

A költségkiegyenlítés elve

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

1. A biztosított igénybe veszi a szolgáltatást az egészségügyi ellátást nyújtó intézményben és kiegyenlíti a kezelés költségeit
2. A biztosított benyújtja a számlát a magán betegségbiztosítóhoz
3. A magán betegségbiztosító a kötvény alapján rendezi a kárt, vagyis kifizeti a számlát vagy annak azt a részét, amire a biztosítási kötvény érvényes

A szociális állam

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- Rászorultság: a szociális segélyek
- Kötelező nyugdíj- és egészségbiztosítás
 - Társadalombiztosítás
 - Csak nyugdíj esetében: magánnyugdíjpénztárak
- Önkéntes biztosítási formák (öngondoskodás)

Nyugdíjbiztosítás

- önkéntes nyugdíjpénztár
- NYESZ
- foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltató
- Üzleti nyugdíjbiztosítás

Egészségbiztosítás

- Önkéntes egészségpénztár
- Üzleti betegség-biztosítás

Az állami (kötelező) egészségbiztosítás ágai (EU)

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

1. Gyógyító (fekvő és járóbeteg) szolgáltatások
2. Táppénz
3. Gyógyszer
4. Baleset
5. Megelőzés (prevenció)
6. Időskori ápolás

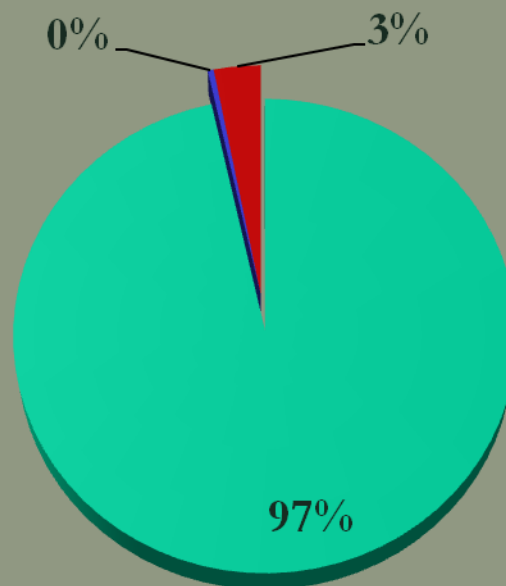
Ebből Magyarországon: az első négy kassza

Az intézményesített egészségbiztosítási formák bevétele (2012)

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- Társadalombiztosítás (OEP): 1 744,6 milliárd Ft
- Üzleti betegségbiztosítás: 7,128 milliárd Ft
- Önkéntes egészségpénztár: 55,9 milliárd Ft

Mi mire való?

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

Az összehasonlítás szempontja	Társadalom-biztosítás	Üzleti betegségbiztosítás	Önkéntes egészségpénztár
Az intézmény célja	<ol style="list-style-type: none">1. egyéni kockázatok társadalmi kezelése2. nonprofit működés	<ol style="list-style-type: none">1. egyéni/csoportos kockázat egyéni/csoportos kezelése2. veszélyközösség védelme3. profitszerzés	<ol style="list-style-type: none">1. a pénztártagok egészségi állapotának megőrzése és helyreállítása2. a mindenkori TB kiegészítése3. non-profit működés
Az intézmény biztosítási alapelve	társadalmi ekvivalencia	csoportos ekvivalencia	egyéni ekvivalencia
A biztosítás természete	biztosított kényszer	magánjogi szerződés	tagsági jogviszony
A biztosításban való részvétel	kötelező	önkéntes	önkéntes

Mi mire való?

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

Az összehasonlítás szempontja	Társadalombiztosítás	Üzleti betegségbiztosítás	Önkéntes egészségpénztár
Az alkalmazott biztosítási technika	felosztó-kirovó	az egyéni kockázelbírálás; díjfizetésre épülő kockázatközösség	az egyéni és munkáltatói befizetésekre alapuló egyéni számlás rendszer
A szolgáltatáshoz való hozzájutás elve	a természetbeni szolgáltatás elve	a költségtérítés elve	a költségtérítés elve
Az intézmény bevételei	járulékok állami garanciával az esetleges hiány (deficit) állami pótlása	biztosítási díjak és azok hozama	pénztári tagdíjak és azok hozama

Mi mire való?

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

Az összehasonlítás szempontja	Társadalombiztosítás	Üzleti betegségbiztosítás	Önkéntes egészségpénztár
Az intézmény által finanszírozott egészségügyi szolgáltatások köre	alapvetően teljes ellátás	egyénre/csoportra testre szabott szolgáltatások	a pénztár alapszabályában meghatározott szolgáltatások
Az intézménybe fizetendő díj kiszámítási elve	kárfelosztó	kockázatkezelő	megtakarító
A fennálló betegségből adódó kockázat hatása a fizetendő járulék/biztosítási díj nagyságára	nincs hatással	befolyásolja	nincs hatással

Az OEP működési problémái

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- Szociális feladatok ellátása (rokkantság, gyermekneveléshez kapcsolódó támogatások)
- Táppénz: az OEP teljes kiadásainak 5,4%-a - valószínűleg részben szociális feladatokat lát el
- Közalkalmazotti státusz: nincs mód a feladat és teljesítmény szerinti differenciálásra
- Az OEP helyszíni ellenőrzésének hiánya
- Az egészségügyi intézmények önkormányzati tulajdonosi ellenőrzése
- A modern állam hiánya: a szolgáltatások között nem jelenik meg az ápolás és a prevenció

Jövőbeni szerep: egy + két félpillér

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

Egészségpénztári félpillér

- Co-payment
- Prevenció
- Ápolási pénztár **lehetőség**

Betegségbiztosítási félpillér

- Kockázat elbírálás nélküli munkahelyi betegségbiztosítások (önrész)
- OEP táppénz-kassza **lehetőség**
- Ápolási járadék **lehetőség**

Alappillér: társadalombiztosítás

- Adó és járulékfizetésből finanszírozott
- Szolidáris (generációk, egészséges-beteg között)
- Minden időtávon pénzügyi egyensúly

Jövőbeni szerep - első pillér: kiszámíthatóság és egyensúly

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

1. Racionális egyensúly: bevételek és kiadások
 - Járulékfizetési szigor
 - Szolgáltatási kör megtisztítása a szociális elemektől
 - Kiadások állami, önkormányzati és finanszírozói (OEP) ellenőrzése
2. Igénybe vehető szolgáltatások körének meghatározása (az önkéntes egészségpénztárnál sikerült)

Ajánlott irodalom – nyugdíj I.

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- **Barr, Nicholas:** A jóléti állam gazdaságtana, Akadémiai, Budapest, 2009.
- **Stiglitz, Joseph E.:** A kormányzati szektor gazdaságtana, KJK-KERSZÖV, Budapest, 2000.
- **Dr. Lukács Marianna: Nyugdíjfinanszírozási pillérek 2010**
http://www.tradiciopenztar.hu/alap.php?inc=gyik&menu_id=30
- **OECD nyugdíjkiértékelések 2012**
<http://browse.oecdbookshop.org/oecd/pdfs/free/9789264169401-sum-hu.pdf>
- **Nyugdíj- és Időskori Kerek Asztal Jelentése, 2009. december**
- **CEMI: Makro egyensúly és gazdasági növekedés**
[http://www.cemi.hu/data/uploadfile/en_1606/php302d9k.Macro%20balance%20and%20gro
wth.pdf](http://www.cemi.hu/data/uploadfile/en_1606/php302d9k.Macro%20balance%20and%20growth.pdf)
- **MNB tanulmány: Kihívások előtt a magyar nyugdíjrendszer**
http://www.mnb.hu/engine.aspx?page=mnbhu_mnbtanulmanyok&ContentID=8683
- **MNB tanulmány: A magyar nyugdíjrendszer fenntarthatósága**
http://www.mnb.hu/engine.aspx?page=mnbhu_mnbtanulmanyok&ContentID=7559

Ajánlott irodalom – nyugdíj II.

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- **Banyár J. – Mészáros I. (2003):** Egy lehetséges és kívánatos nyugdíjrendszer, Gondolat Kiadói Kör, Budapest
- **Botos K. (2010):** Demográfia és nyugdíjrendszer. Polgári Szemle, pp. 46-55
- **Kovács E. (2010):** A nyugdíjreform demográfiai korlátai. Hitelintézeti Szemle, pp. 101-112
- **Simonovits A. (2009):** Népeségöregedés, TB-nyugdíj és megtakarítás. Parametrikus nyugdíj-reformok. Közgazdasági Szemle, pp. 297-321
- **MNB tanulmány: A magánnyugdíjpénztárak működése és fenntarthatósága**
http://www.mnb.hu/engine.aspx?page=mnbhu_mnbtanulmanyok&ContentID=7712
- **Lukács Marianna: Második pillér kritika**
<http://www.portfolio.hu/cikkek.tdp?k=7&i=74988>
- **Augusztinovics M. (2007):** Elmulasztott lehetőség, Nyugdíjreformok Közép-Kelet-Európában. In: Lentner Csaba (szerk). Pénzügypolitikai stratégiák a XXI. század elején. Akadémia Kiadó, pp. 245-256
- <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/8113221e.pdf?expires=1385567072&id=id&accname=guest&checksum=FACC8E74D8C86AD80E4D77759E174485>

Ajánlott irodalom – egészség I.

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- **Barr, Nicholas:** A jóléti állam gazdaságtana, Akadémiai, Budapest, 2009.
- **Stiglitz, Joseph E.:** A kormányzati szektor gazdaságtana, KJK-KERSZÖV, Budapest, 2000.
- **Dr. Lukács, Marianna:** Egészségfinanszírozási pillérek 2007:
http://www.penz tarszovetseg.eu/kozlemenyek/egeszsegfinanszirozasi_pillerek.pdf
- **Dr. Kovács Erzsébet - Szüle Borbála - Fliszár Vilmos - Vékás Péter** (2011): Pénzügyi adatok statisztikai elemzése : Egyetemi tankönyv. Tanszék Kft., Budapest.
- **Kaló Zoltán-Inotai András-Lukovics Miklós:** Egészség-gazdaságtani fogalomtár II., Az egészségügy piacának, finanszírozásának és beruházásainak gazdasági elemzése, 2010.
- **CEMI:** Makro egyensúly és gazdasági növekedés
http://www.cemi.hu/data/uploadfile/en_1606/php302d9k.Macro%20balance%20and%20growth.pdf
- **Dr. Bodrogi József (szerk.):** A magyar egészségÜGY, Társadalmi-gazdasági megfontolások és ágazati véleményterkép, Semmelweis, Budapest, 2010.
- **Botos Katalin:** Matuzsálemek kora, Nyugdíj, gazdaság, társadalom, Kairosz, 2012.
- **Glatz Ferenc (szerk.):** Egészségügy és piacgazdaság, Magyarország az ezredfordulón – Stratégiai kutatások a Magyar Tudományos Akadémián V. Az életminőség tényezői Magyarországon, MTA, Budapest, 1998.

Ajánlott irodalom – egészség II.

PATIKA EGÉSZSÉGPÉNZTÁR
...az Igazi

- **Glatz Ferenc (szerk.):** Egészségügy Magyarországon, Magyarország az ezredfordulón – Stratégiai kutatások a Magyar Tudományos Akadémián V. Az életminőség tényezői Magyarországon, MTA, Budapest, 2001.
- **Kopp Mária (szerk.):** Magyar lelkiállapot 2008, Esélyerősítés és életminőség a mai magyar társadalomban, Semmelweis, Budapest, 2008.
- **Dr. Lukács Marianna:** Egészségügyből vaskarika: a reform kritikája 2008
<http://www.es.hu/index.php?view=doc;18967>
- **Kovács Erzsébet** (2001): Biztosítási és pénzügyi számítások. AULA, Budapest
- **Dr. Lukács Marianna – Dr. Bánfi Tamás:** Verseny a sorban állásért és a hálapénzért? 2008
http://www.patikapenztar.hu/sajtoszoba/02_mi_irtuk/2008/2008-06-08_verseny-a-sorban-allasert-es-a-halapenzert.pdf
- **Kovács Erzsébet** (1997): Kárstatisztikai elemzések. AULA, Budapest
- **Kollányi Zsófia-Imecs Orsolya:** Az egészség – befektetés, Az egészségi állapot hatása a gazdasági teljesítőképességre és az életminőségre, Demos